

בס"ד. ש"פ תצוה, ח' אדר-ראשון, ה'תשכ"ז

(הנחה בלתי מוגה)

ועשית מזבח מקטר קטורת¹, ואמרו רז"ל² מתקטר בקטורת אין כתיב כאן, אלא מקטר קטורת, המזבח הי' מקטיר את הקטורת, והיינו, שהמזבח עצמו הי' מקטיר הקטורת בלא סיוע אש של מטה, אלא באש של מעלה³. ומטעם זה לא הי' ציפוי המזבח נשרף באש שהיתה עליו, כי, אש של מעלה אינה מכלה⁴. וכדאיתא במדרש⁵ שהי' משה תמה על זה, אי אפשר שלא ישרף העץ (שהרי ציפוי המזבח הי' רק כעובי דינר זהב), ואמר לו המקום, כך דרכי באש של מעלה, אש אוכלת אש, ואינו מכלה. וצריך להבין, מהו העילוי בענין אש של מעלה, שדוקא הוא הי' מקטיר את הקטורת. דהנה, ענינם של ב' האישות (אש של מטה ואש של מעלה) בעבודת האדם הוא אתערותא דלתתא ואתערותא דלעילא⁷. והרי כל עיקר ענין המשכן והמקדש הו"ע ההמשכה שבאה ע"י עבודת האדם דוקא, וכמ"ש⁸ ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, היינו, שהשראת השכינה (ושכנתי) נעשית ע"י עשיית האדם דוקא, ועשו לי מקדש. וכן הוא בעבודת הקרבנות, שהיא העבודה העיקרית במשכן ומקדש, הרי ענינה הוא העבודה שלמטה דוקא (כפי שמבאר רז"ל¹¹ נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, והיינו, שהנח"ר ניחוח, ופירשו רז"ל¹¹ נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני, והיינו, שהנח"ר שלמעלה הוא מזה שנעשה רצוני בעבודת האדם מלמטה דוקא. וא"כ, אינו מובן מהו העילוי דמקטר קטורת, שהו"ע אש של מעלה דוקא.

ב) והענין הוא, דאיתא בזהר¹², מנורה, שבע בוצינין דילה (הו"ע) את¹³ שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך כו', מתמן

1) פרשתנו ל, א.	תמד, ב (בהוצאה החדשה — שה, ג).
2) ויק"ר פ"ז, ה. ירושלמי חגיגה פ"ג ה"ח.	8) תרומה כה, ח.
3) קרבן העדה לירושלמי שם.	9) המשך באתי לגני השי"ת פ"ב.
4) ראה שמו"ר פ"ב, ה.	10) ויקרא א, ט. פינחס כה, ח. ועוד.
5) תוד"ה שאין — סוף חגיגה בשם תנחומא (ראה תנחומא תרומה יא). וראה מדרש הגדול הובא בתורה שלימה עה"פ (אות *).	11) תו"כ ופרש"י ויקרא שם. ספרי ופרש"י פינחס שם. ועוד.
6) סוף חגיגה.	12) ח"ג רנד, סע"ב ואילך. הובא באוה"ת פרשתנו ע' איתשנט.
7) ראה לקר"ת נשא כט, א. תו"ח תרומה	13) לשון הכתוב — אסתר ב, ט.

ואילך ועשית מזבח מקטר קטורת. והיינו, שז' נרות המנורה, בחי' שבע הנערות, הוא בחי' אתערותא דלעילא שנמשכת ע"י אתערותא דלתתא, שזהו"ע שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך, שאף שהן באות מבית המלך (אתערותא דלעילא), הרי הם ראויות לתת לה (מצד אתערותא דלתתא), משא"כ מזבח מקטר קטורת הוא בחי' אתערותא דלעילא מצד עצמה שאין אתעדל"ת מגעת שם. והענין בזה, דהנה, ב' המזבחות, מזבח החיצון ומזבח הפנימי, ענינם בעבודת האדם הוא חיצוניות הלב ופנימיות הלב¹⁴, וכמ"ש¹⁵ ויחד לבכנו (בב' ביי"ת'ין), היינו, שצריך לייחד ב' הלבבות, חיצוניות הלב ופנימיות הלב. ועיקר ושליומות העבודה היא מצד בחי' פנימיות הלב, ובאה ע"י המשכה שבבחי' אתעדל"ע דוקא. והענין בזה, דהנה, תכלית העבודה היא לפעול יחוד קוב"ה ושכינת'י, שלכן, לפני כל מצוה אומרים לשם יחוד קוב"ה ושכינת'י¹⁶. ושליומות יחוד זה (שהוא בפנימיות הלב) הוא ע"י המשכה מלמעלה בדרך אתערותא דלעילא.

ג) אך צריך להבין, דלכאורה יש סתירה להאמור לעיל שע"י כל מצוה נעשה יחוד קוב"ה ושכינת'י, ממ"ש בזהר פ' תרומה¹⁷ בענין גנתא לא עאל ביי' ההוא גננא כו', שבזמן הגלות לא נמצא היחוד כו'. ולהבין זה יש להקדים תחילה מאמר כ"ק אדמו"ר הצ"צ ד"ה להבין מ"ש בזהר תרומה כו'¹⁸. וז"ל¹⁹:

ד) ולהעיר שבמאמר זה מבואר גם ענין ז' אדר (שבשנה מעוברת הוא באדר ראשון²⁰), למה בפטירת משה רבינו ע"ה הוא תענית בז' אדר [דאף שבז' אדר יש גם ענין של שמחה, וכפי שמצינו בגמרא²¹ אמר כמשה בשבעה באדר מאי, דביום הוולדו שמחו שמחה גדולה, וביום מותו מסתמא רבים נדרו בנדר כו' מחמת צער, ולכן השאלה מהי כוונתו באמרו כמשה בשבעה באדר, כיום מותו ונזירות קבל עלי', או כיום הוולדו קאמר ושמחה קבל עלי'. וכן איתא בגמרא²² כיון שנפל פור בחודש אדר שמח (המן) שמחה גדולה, אמר, נפל לי פור בירח שמת בו

14) לקו"ת ותו"ח שבעה ערה 7. אוה"ת ס"ע 24 ואילך.
 15) ברכת ק"ש. (החו"ל).
 16) לקו"ת שם. תו"ח שם תמט ב ואילך (שט, א ואילך).
 17) חט"ז ע' 342. וש"נ.
 18) קסז, א.
 19) נדפס לאח"ז בביאורי הזהר להצ"צ ח"ב ע' תתיח ואילך. וראה גם תו"מ חכ"ה
 20) מג"א או"ח סתק"פ סק"ח. וראה לקו"ש
 21) נזיר יד, א ובתוד"ה אמר.
 22) מגילה יג, ב.

משה, ולא הי' יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד, ופירש רש"י, כדאי היא הלידה שתכפר על המיתה²³. אבל אעפ"כ, הדין בשו"ע הוא שז' אדר הוא יום תענית], וברשב"י הוא הילולא.

(ה) **וזהו** גם מ"ש²⁴ ואתה תצוה גו'. דהנה, ואתה היינו ו' אתה, אתה הוא בחי' מלכות, ומ"ש ואתה (בוא"ו) הו"ע המשכת אוא"ס במלכות²⁵. וזהו ואתה תצוה, מלשון צוותא וחיבור²⁶, שהו"ע יחוד זו"נ, יחוד קוב"ה ושכינתו. ועיקר המשכת יחוד זה הוא במזבח הפנימי, בחי' פנימיות הלב. וזהו הטעם שהציווי על מזבח הזהב הוא בסיום פרשת ואתה תצוה, כי, שלימות הצוותא וחיבור, יחוד קוב"ה ושכינתו, הוא ע"י מזבח הפנימי. ויחוד זה שבמזבח הפנימי הוא מצד בחי' האש של מעלה, בחי' אתעדל"ע, כנ"ל. וזהו הטעם שהציווי על מזבח הפנימי בא לאחר הציווי על המשכן וכל כליו²⁷, כי, התכלית דעשיית המשכן, ושכנתי בתוכם, הוא ע"י המשכת בחי' אתעדל"ע, אש של מעלה, שזהו ענינו של מזבח מקטר קטורת. אלא שתחילה הוצרך להיות הציווי על שאר כלי המשכן, שזהו בחי' אתעדל"ת, ודוקא ע"י האתעדל"ת, והאתעדל"ע שנמשכת על ידה, נמשך אח"כ בחי' אתעדל"ע שאין אתעדל"ת מגעת שם²⁸, כי קוב"ה לא שריא אלא באתר שלים²⁹. וזהו גם מה שהוצרכו להביא גחלים ממזבח החיצון אל מזבח הפנימי³⁰, כי, בתחילה צ"ל המשכה שע"י אתעדל"ת, ודוקא ע"ז אפשר להיות אח"כ המשכת בחי' אתעדל"ע שלמעלה מבחי' האור שנמשך ע"י אתעדל"ת, שהמשכה זו היא תכלית ושלימות ענין המשכן, ושכנתי בתוכם.

ס"ב ואילך (התוודעויות תשנ"ב ח"ב ע' 318 ואילך).

(28) ראה לקו"ת שה"ש כד, א.

(29) ראה זח"ג צ, ב.

(30) ראה תמיד לג, א. רמב"ם הלי' תמידין ומוספין פ"ג ה"ז. תו"ח תרומה שה, ג. וראה גם המשך תרס"ו ע' קמד. רשימת המנורה ע' קקא.

(23) נתבאר בלקו"ש חכ"ו ע' 1 ואילך.

(24) ריש פרשתנו.

(25) ראה גם אוה"ת פרשתנו ע' א'תקנא.

סד"ה ואתה תצוה בהמשך תער"ב ח"ב ס"ע מתצא ואילך. סה"מ תש"א ע' 139 ואילך.

(26) תו"א פרשתנו פב, א.

(27) ראה גם רמב"ן (ועוד) עה"פ. לקו"ש

ח"א ע' 171 ואילך. שיחת ש"פ תצוה תשנ"ב